

= ΜΙΚΡΗ =

= ΣΕΙΡΑ =

ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΘΕΟΔΩΡΟΥ

ΓΑΜΗΛΙΟ ΔΩΡΟ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

«ΓΝΩΣΗ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΑΠΟ ΤΟΤΕ, το σκίτσο με κοίταζε, με συνόδευε και με προστάτευε. Είχε κάτι από το ύφος της Λητώς, από το δικό της αέρα. Αν δεν εικόνιζε γυναίκα μεγαλόσωμη, πολυφορτωμένη με κοσμήματα, γυναίκα κάποιας ηλικίας, θα 'λεγα πως ήταν η ίδια. Ίσως, σκεφτόμουν, να τη σκισάρισε ο Matisse όπως τη φανταζόταν στην ωριμότητά της, πράγμα δυνατό για ένα μάστορα σαν αυτόν, ή ότι, σκισάροντας κάποια ώριμη φίλη, σκεφτόταν τη Λητώ ή ακόμα ότι, μέσω της μαγείας της τέχνης, η μορφή της μπορούσε να ταυτιστεί με κάθε καλό, σοφό και πράο πλάσμα.

Η Κυρία με το διάδημα γίνηκε η εξομολόγος μου και ο μαγνήτης των ματιών μου. Έβλεπε από το γυάλινο μπαλκόνι της κάθε μου κίνηση. Συγκατένευε και ανένευε, ενθάρρυνε ή αποδοκίμαζε, ευφραινόταν, γαλήνευε ή λυπόταν. Σκοτείνιαζε κάποτε με ανοιχτό το μεσημβρινό ηλιόλουστο παράθυρο. Και ποτέ δεν είχε την ίδια έκφραση. «Θα σου άξιζε» της έλεγα καμιά φορά όταν αποσυρόμουν στο κρύο δωμάτιο που θα γινόταν το σαλόνι μας κι όπου κι αυτή αναγκαζόταν να μονάζει «θα σου άξιζε, ναι, ένα λαμπρό περιβάλλον. Ποιος σε ξέρει και ποιος σε εκτιμάει σ' αυτή την από-

μερη γειτονιά, όπου ζουν οι μικροαστοί κυνηγοί του επιούσιου. Σ' αυτό το χώρο τον ημιτελή, με τους γυμνούς τοίχους και το τσιμέντο στο πάτωμα. Εσύ η μαθημένη στο μπροκάρ και στο πούπουλο. Μοντέλο μεγάλου ζωγράφου, αισθαντική φίλη και ακροάτρια σε σαλόνια-πεδία πνευματικών ερίδων και μαχών, πώς να ξεπέσεις στο φτωχό orient...». «Ίσως» μου απαντούσε τότε σαλεύοντας τα πυκνά της βλέφαρα στοχαστικά «να 'μουν πιο απαραίτητη εδώ. Όπου ο ήλιος κι η μέθη των χρωμάτων υπάρχουν πλούσια στο τοπίο, μα οι άνθρωποι φοβούνται ν' αρπάξουν τη χαρά της ζωής. Πόσο παράλογο κι αντιφατικό! Εδώ ακριβώς που θεμελιώθηκε η σωστότερη βιοθεωρία για τον άνθρωπο. Ίσως, πού ξέρεις. Ίσως να 'χω κάποια αποστολή να φέρω εις πέρας με την παρουσία μου και το ολοκληρωτικό μου δόσιμο». Τα «λόγια» της μου φαίνονταν κάπως αινιγματικά, σαν χρησμός. Δεν μπορούσα να φανταστώ το ότι είχε τη δύναμη ν' αλλάξει τη μοίρα μου και να με ανεβάσει από τη σκόνη και τη μούχλα του υπογείου στον επάνω όροφο. Το τρισυπόστατο αυτής της εικόνας συχνά με καθήλωνε στην κάμαρα αυτή, όταν τα παιδιά ησύχαζαν κι ο Μίνως έλειπε για το δεύτερο βραδινό μεροκάματο. Γιατί φιλοδοξούσε να οικοδομήσει μεγάλο, αξιοπρεπές σπίτι για την οικογένειά του, όπως έκαναν και οι γύρω. Αλλά είναι κρίμα να τον αδικώ. Έτσι εκδήλωνε τον πόθο του να υλοποιήσει τα οράματα της νιότης του. Δούλευε, χωρίς να τον βλέπει ο ήλιος, ως τα μεσάνυχτα για να ξεχρεώσει και ν' αγοράσει κι άλλα τσιμέντα κι άλλη πέτρα. Άφθαρτα υλικά. Για φθαρτούς περαστικούς. Έχτιζε